

Sant Mateu del Montnegre

Les Gavarres poden ser prou feréstegues. Parlo de les Gavarres que baixen i pugen i baixen des dels Àngels cap al sud-oest, perquè les que declinen cap a mar, cap a Mont-ras o cap a la Bisbal tenen el perfum de la domesticació. Quan es retiren als boscos de tall antic, difícils de travessar, poblats d'aquella manera, les Gavarres m'agraden més. Entre Madrema i Llabilles hi ha una bosquíria atapeïda. I fa segles que cova el millor suro de l'univers.

Fa uns dies vaig tenir la sort de conèixer un home que sap pelar suros (Sendu, 62 anys mal comptats). Ens va rebre al mas Cebrià, que abans s'havia dit mas Ullastres. La casa és de principis del XVIII i s'alça prop de Sant Mateu del Montnegre. No gaire esponerosa, té la particularitat que ha estat habitada ininterrompudament, des del primer dia. Ens hi va dur un gran bosquetà i també pelador de suro, Eloi Madrià, un home que sap més coses de les que té temps d'explicar. L'avinentesa també va ser possible gràcies a la Maria Piferrer, que treballa al Consorci de les Gavarres i té l'objectiu de preservar, documentar i afuar un món que diuen que s'acaba. Tronava. De tant en tant queia una gotellada, tan habitual quan la primavera era la primavera. Llampegava que donava gust. L'indret fimbrava.

Sota un suro prou gros, Sendu i Eloi van enraonar dels temps d'abans i del present i del futur. Van dir paraules que no recorda gairebé ningú: rebaixinc, perica, rusquer, panna. Vaig saber que al suro quan se'l pela se li deixen els unglots.

En acabat vam dinar al mas. Embotits garrotxins, patates rosses, vi de la casa (vi de debò, aspre, per dinar i no pas per fer el mec als vernissatges), botifarres i llangonissa. La mare d'en Sendu (92 anys) presenta la vivacitat de la gent amb escorça i guerra. Operada diversos cops, anciana, ens va parlar dels metges d'abans, i quan li dèiem plasenteries ella ens responia que «jo no serveixo ni per fer caldo.» L'humor, la intel·ligència del pagès és insuperable.

En acabat me'n vaig tornar a Barcelona. A ciutat. Vaig fer la carretera que des dels Àngels mor a Quart. El llustre de la pluja feia brillar els suros. Vaig aixafar una serp amb el cotxe. Vaig deixar enrere Sant Mateu del Montnegre i tot aquell sistema arcaic, a la baixa. Els veïns d'en Sendu i de la seva mare són alemanys. Els masos s'arreglen, s'enjardinen. Aviat un hort serà una cosa de bojós.

No escric un panegíric sobre el món d'ahir. Eloi Madrià ha muntat una colla per continuar traient el suro de les Gavarres. Inclou un magrebí que en sap un niu. També compta amb en Sendu. I saben dinar i enraonar –és a dir que ho saben tot. Jo tornava a la capital pensant que, enllà de les trifulgues polítiques, de país en tenim un de ben sencer, en letargia.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2018/06/03/sant-mateu-del-montnegre/917182.html?utm_source=rss